

Żywa historia Gorlic – wywiad z panem Andrzejem Jaczewskim

Wywiad z prof. Andrzejem Jaczewskim na temat jego dziadka Artura Jaczewskiego, twórcy rosyjskiej mykologii.

Andrzej Jaczewski

Pediatra, seksuolog, pedagog, prof. dr hab. medycyny i pedagogiki. Urodził się 20 września 1929 roku w Piastowie, zmarł 13 października 2020 roku. Podczas okupacji był członkiem Szarych Szeregów, natomiast od 1939 roku członkiem ZHP. Pracował jako ordynator Oddziału Dziecięcego Szpitala w Gorlicach, w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie, w Akademii Medycznej w Warszawie, w Uniwersytecie Warszawskim oraz Uniwersytecie w Köln. Współtworzył pierwszą w Warszawie przychodnię dla narkomanów. Przez 27 lat prowadził w telewizji programy oświatowe dotyczące nauki o człowieku. Był inicjatorem podpisania umowy w celu stworzenia zamiejscowej sali wykładowej w Gorlicach Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej z Warszawy. Był autorem bloga www.tokfm.pl, pisał felietony. Autor wielu książek popularno-naukowych dla młodzieży (niektóre z nich są dostępne w naszej bibliotece).

Artur Jaczewski

Urodzony w 1863 roku, zmarł w 1932 roku. Profesor, twórca mykologii rosyjskiej, światowej sławy uczonego, autor wielu prac naukowych, członek towarzystw naukowych na świecie, kierownik ekspedycji naukowych. Młodość spędził w Szwajcarii, uczył się najpierw w domu, potem studiował na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Berneńskiego. W Szwajcarii w 1894 roku założył górski Ogród Botaniczny i został jego pierwszym dyrektorem. Kierował wieloma ekspedycjami naukowymi. Do Rosji wrócił jako uznany europejski autorytet w dziedzinie mykologii. W 1907 roku objął kierownictwo Biura Mykologii i Fitopatologii w Sankt Petersburgu i przekazał tej instytucji swoje bogate herbarium oraz bibliotekę liczącą około 15 tys. pozycji. Laboratorium pracowało nad odpornością roślin, ich chorobami i ochroną. Po rewolucji nadal kierował tą instytucją, która w 1924 roku zmieniła nazwę na Laboratorium Mykologiczne i Fitopatologiczne im. Artura Jaczewskiego. Syn Artura Jaczewskiego z pierwszego małżeństwa Stefan, był ojcem Andrzeja Jaczewskiego.

Zapraszamy do galerii fotografii dostępnej na dole strony.

Wywiad z prof. Andrzejem Jaczewskim przeprowadzony 9 listopada 2017 roku przez Urszulę Karasińską (pracownika MBP w Gorlicach) w Ropkach.

Spis treści:

- [00:00:20](#) — „Rodzina dziadka mieszkała w Rosji, jego matką była księżna Aleksandra Golicyń”
- [00:00:40](#) — po rozwodzie, babka i ojciec Andrzeja Jaczewskiego przyjeżdżają do Polski
- [00:01:00](#) — Laboratorium Mykologiczne założone przez Artura Jaczewskiego w 1907 roku w Sankt Petersburgu
- [00:01:40](#) — Ogród Botaniczny w Szwajcarii założony przez Artura Jaczewskiego (istnieje do dziś pod inną nazwą)
- [00:02:30](#) — „Wiadomość o śmierci dziadka w 1932 roku pochodziła z polskich gazet”
- [00:02:40](#) — zaproszenie na Kongres Mykologów w Sankt Petersburgu w 2007 r.
- [00:03:45](#) — zaproszenie Andrzeja Jaczewskiego do Laboratorium Mykologicznego im. Artura Jaczewskiego (trzy wizyty); „oni tam go (dziadka) bardzo cenią i pamiętają”
- [00:04:30](#) — wygłoszenie referatu przez Andrzeja Jaczewskiego na temat polskich korzeni i potomków Artura Jaczewskiego na międzynarodowym Kongresie Mykologów

[00:05:20](#) — wydana w Sankt Petersburgu pocztówka z portretem Artura Jaczewskiego; „Kazali mi na tym kongresie usiąść i podpisywać tę pocztówkę”

[00:05:55](#) — „Druga rodzina dziadka zginęła podczas oblężenia Petersburga”

[00:06:35](#) — książka Andrzeja Jaczewskiego wydana w Rosji; w przedmowie informacja o poszukiwaniu rodziny Jaczewskich w Rosji

[00:07:00](#) — odnalezienie kuzyna z Tomsku, literata i dziennikarza piszącego biografię Artura Jaczewskiego

[00:07:48](#) — okoliczności wyrzucenia Artura Jaczewskiego z pracy w Laboratorium Mykologicznym

[00:11:15](#) — konflikt dziadka (Artura Jaczewskiego) i jego następcy Wawryłowa (zmarł zamęczony w celi więziennej) z naczelnym biologiem Rosji

[00:12:25](#) — wizyta Rosjan z Petersburga u Andrzeja Jaczewskiego w Ropkach i Wysowej